

Tabulka příjemců dotace OOZP 2021						
Číslo žádosti	Žadatel	Název projektu	právní forma	IČO	přidělená dotace	vrácená část
OŽP/3/1/16/2021	Aleš Mikšátko	Soubor vzdělávacích a prezentačních přednášek pro žáky ZŠ a MŠ v Českých Budějovicích	fyzická osoba	rč 760810/1578	37 746 Kč	
OŽP/1/1/2/2021	Iva Šimová	Zelená střecha - radost a poučení	fyzická osoba	rč 765224/3060	60 000 Kč	
OŽP/3/1/5/2021	Petr Novotný	Komplexní zlepšení struktury zemědělského pozemku pro podporu včel, opylovačů a zadržení vody v krajině	fyzická osoba	rč 770825/1221	72 657 Kč	
OŽP/1/1/5/2021	Asociace Zooterapie, Aktivita a Terapie o.p.s.	PŘÍRODNÍ ZAHRADA	obecně prospěšná společnost 141	02536501	60 000 Kč	
OŽP/2/1/21/2021	Dům dětí a mládeže, České Budějovice, U Zimního stadionu 1	Jak to žije na zahradě	příspěvková organizace cizí	60077638	44 550 Kč	
OŽP/1/1/8/2021	Dům dětí a mládeže, České Budějovice, U Zimního stadionu 1	Jak vrátit hmyz do zahrady	příspěvková organizace cizí	60077638	44 820 Kč	
OŽP/3/1/1/2021	Dům dětí a mládeže, České Budějovice, U Zimního stadionu 1	Za včelkou Májou do Vily	příspěvková organizace cizí	60077638	44 820 Kč	
OŽP/1/1/4/2021	Mateřská škola Dlouhá 35, České Budějovice	Mateřinková zahrada v novém kabátku	příspěvková organizace zřízená	62537628	50 000 Kč	
OŽP/1/1/1/2021	Mateřská škola, J. Opletala 22, České Budějovice	Naše zahrada - zdroj poznávání	příspěvková organizace zřízená	62537741	95 000 Kč	
OŽP/2/1/25/2021	Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.	O přírodě s Callou	spolek 706	62536761	37 500 Kč	1 925,66 Kč
OŽP/1/1/10/2021	Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.	Květnaté pásy a kvetoucí trávníky 2021	spolek 706	62536761	46 500 Kč	
OŽP/3/1/14/2021	1. Beachklub České Budějovice, z.s.	Včely v parku	spolek 706	26536943	49 300 Kč	
OŽP/2/1/12/2021	"České Budějovice Vojtěcha Adalberta Lanny"	Dny ochrany přírody ve vztahu k městu a jeho přírodě	spolek 706	02500329	49 600 Kč	
OŽP/1/1/9/2021	Spolek obyvatel Kaliště - Třebotovice	„Obnova původních polních cest v katastru Třebotovice - Kaliště a výsadba alejí II“	spolek 706	27017206	62 280 Kč	
OŽP/2/1/16/2021	RADAMBUK-Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s.	Uklidíme Branišovský les - akce 72 hodin	spolek 706	26516519	33 000 Kč	
OŽP/2/1/9/2021	Senioři České republiky, z. s., Městská organizace České Budějovice	Environmentální výchova seniorů	spolek 706	70818568	43 000 Kč	14 111,61 Kč
OŽP/2/1/24/2021	Krajská síť environmentálních center Krasec, z. s.	Poznávejme s Krascem přírodu v našem městě	spolek 706	27056538	44 537 Kč	
OŽP/1/1/7/2021	Základní člunek Hnutí Brontosaurus Forest	Podpora biologické rozmanitosti a zájemů pro veřejnost v přírodní zahradě ekocentra Cassiopeia	spolek pobočný 736	62536991	60 000 Kč	
OŽP/3/1/8/2021	Český svaz včelařů, z.s., základní organizace České Budějovice	Včely, včelaři a příroda v souvislostech 2021	spolek pobočný 736	65051441	70 200 Kč	
OŽP/3/1/13/2021	Salesiánské středisko mládeže - dům dětí a mládeže České Budějovice	Poznej život včely	školská právnická osoba 641	62537601	40 140 Kč	
OŽP/2/1/22/2021	Biologické centrum AV ČR, v. v. i.	Edukační programy Mobilní laboratoře Biologického centra AV ČR, v. v. i.	veřejná výzkumná instituce	60077344	73 350 Kč	
OŽP/2/1/14/2021	Biologické centrum AV ČR, v. v. i.	Zabíjáci v zahradnických službách - biologická ochrana & přirození nepřítelé ve městě	veřejná výzkumná instituce	60077344	81 000 Kč	
					1 200 000 Kč	

Popis průběhu projektu je přepsán ze závěrečných zpráv odevzdaných příjemci dotací a z kontrol Komise pro životní prostředí a administrátora dotačního programu

Aleš Mikšátko

Podporovaný projekt proběhl velice úspěšně. Hravou nenásilnou formou jsme nechali proniknout děti do fascinujícího života včel v cele své krásy. Dle reakcí dětí vzbudil tento projekt jejich velký zájem a bylo vidět, že včely jako sociální hmyz jsou pro vzbuzení zájmu o přírodu naprosto ideální objekt. Až příští roky ukáží, jestli se podařilo mezi řadou dětí najít nové skutečné včelaře, v což pevně věřím. Vždyť populace včelařů neustále stárne a proto je nanejvýš potřeba pracovat s mladou generací na tom, aby včelařské řemeslo, mající v naší zemi dlouhou tradici, bylo zachováno i pro příští generace.

Jarní výpadek způsobený epidemií Covid 19 jsme v létě dohnali přednáškami pro příměstské tábory.

Iva Šimová

V polovině září 2021 byla firmou HT Izol, s.r.o. realizovaná zelená střecha na garážích v Suchém Vrbném. Na plochu 90 m² byla položena hydroizolace, geotextilie, vrstva aquadesk pro zadržení vody a vrstva střešního substrátu, do které byly nasázeny rozchodníky. Proběhlo oplechování, ukotvení a umístění okapnic. Fotografická dokumentace z realizace doložena níže. Dne 25.10. 2021 proběhla kontrola realizace na místě p. Žvákovou. Díky nárůstu cen byla investice vyšší než byl původní rozpočet při podávání žádosti na začátku roku 2021.

Petr Novotný

Cíle projektu byly splněny. Bylo provedeno osetí směsmi pro mezofytní louky od české firmy Planta Naturalis, složení viz příložené míchací protokoly. Datum osetí: 30.9.2021

Stromořadí a keře byly vysazeny v průběhu listopadu 2021.

Do stromořadí byly použity jabloně starých odrůd od pěstitele Ing. Zdeňka Buzka (Tábor, www.tradicniodrudy.cz). Výsadba stromů proběhla v souladu se standardy výsadby stromů AOPK (<https://standards.nature.cz/seznam-standardu/>).

Keře vhodných druhů byly zakoupeny od místního pěstitele Martina Němce (Mladošovice, www.puvodnikere.cz).

Asociace Zooterapie – PŘÍRODNÍ ZAHRADA

Charakteristika žadatele:

Asociace Zooterapie, Aktivit a Terapie o.p.s. podporuje edukační a preventivní programy, volnočasové aktivity, EVVO, zájmový klub ochránců přírody. Společnost se zabývá vztahy lidí a zvířat, aktivitami a terapií s asistencí zvířat. Zájmové mimoškolní vzdělávání, poradenství aktivity v přírodě.

Veřejně prospěšná společnost Asociace Zooterapie, Aktivit a Terapie o.p.s. podporuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu jako preventivní nástroj ochrany přírody a životního prostředí, rozvoj kompetencí - znalostí, dovedností a postojů potřebných pro environmentálně odpovědné jednání. Průběžně vyvíjí aktivity i v oblasti mimoškolní zájmové a vzdělávací činnosti pro děti a mládež, tematické besedy pro dospělé a seniory. Podporuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu, kontakt nejen dětí s přírodou a živými tvory. Lidé potřebují pobyt venku v přírodě a kontakt s živými tvory pro své plné fyzické, duševní i sociální zdraví. Rozvíjí, propaguje a zkvalitňuje metodiky aktivit a terapií k fyzické, psychosomatické, psychické a sociální pohodě, především aktivit a terapií s asistencí zvířat. Zabývá se vztahy lidí a zvířat. Ochranou zvířat, přírody a životního prostředí, EVVO. Pečuje o zookoutek a trvale handicapovaná zvířata. Edukační a osvětové programy, aktivity a akce realizované společností probíhají průběžně po celý rok.

Tak jako v loňském roce jsme činnost společnosti neomezili i přes mimořádná opatření vlády ČR, tak ani letošní rok nás nepřekvapil. Jen jsme přehodnotili strukturu veřejných aktivit v souvislosti s mimořádným opatřením vlády ČR.

Klubové schůzky, edukační a osvětové programy i aktivity probíhali celoročně i v období prázdnin, prezenčně i distančně.

Jakmile to bylo možné užívali jsme si víkendové „výpravy“ do přírody i prázdninové tábory a aktivity. Zvládli jsme i aktivity v rámci celorepublikových i místních iniciativ zaměřených na EVVO a přímou pomoc při ochraně přírody a životního prostředí.

Projekt AZAT „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“:

Realizace projektu „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“ zůstává shodná s detailním popisem realizace uvedeným v žádosti.

Veřejně prospěšná společnost Asociace Zooterapie, Aktivit a Terapie o.p.s. realizovala projekt „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“ v rámci dotačního programu města České Budějovice na podporu „ochrany životního prostředí“ i v aktuálních podmínkách mimořádných opatření vlády ČR.

Naší snahou je přispět ke zlepšení životního prostředí, vytvořit prostor k vzájemnému setkávání a relaxaci, prostor k podpoře komunity a především prostor k edukaci a osvětě ekologického hospodaření v souladu s přírodou. Spolupráce s přírodou, péče o přírodní lokality, podpora zlepšování stavu veřejné zeleně a vodního režimu, vodních toků a vodních ploch.

Aktivity projektu AZAT „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“:

Aktivně s dobrovolníky a příznivci projektu jsme kontinuálně pokračovali a nadále pokračujeme v manuálních úpravách pozemku budoucí přírodní zahrady. Tyto práce nám ulehčilo zakoupení multifunkční travní sekačky s vlastním pohonem, benzinového křovinořezu a vyžinače. Odborné aj. služby byly zajištěny dodavatelem služeb.

Ing David Fuka nám poskytuje nejen odborné poradenství a konzultace k budování přírodní zahrady. Všem zainteresovaným v projektu průběžně zodpovídá dotazy, poskytuje odborné rady apod. Zrealizoval i workshop „ZVÍŘATA NAŠICH ZAHRAD“.

Mgr. Kristýna Hrbková obstarala cyklus edukačního programu a poradenství „PŘÍRODNÍ ZAHRADA A PERMAKULTURA“ jak pro dobrovolníky, kteří se aktivně zapojují do projektu „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“, tak i pro širokou veřejnost.

Podařilo se nám zvýšit edukační potenciál budoucí přírodní zahrady. Domluvili jsme se na spolupráci se včelařem, který zajistil v souladu s ČMSCH a ČVS včelstva a včelařské potřeby a úly. Na tomto „včelařském“ základě jsme již o prázdninách a v pozdním létě realizovali dva osvětové programy „LETEM VČELÍM SVĚTEM“ a „BLÍŽ PŘÍRODĚ“.

Tak jako v předchozích letech, tak i letos jsme se aktivně zapojili a zúčastnili celorepublikových i místních iniciativ jejichž záměrem je především přímá podpora a ochrana veřejné zeleně, biodiverzity, vodního režimu apod. Výsadba dřevin, bylin a zeleně, nektarodárných rostlin apod. Podpora, záchrana a ochrana živočichů.

Celorepublikové i místní iniciativy, výsadba dřevin a zeleně, přímá podpora při ochraně přírody a životního prostředí, reprezentativní akce byly realizovány dle aktuálních podmínek („Sázíme Budoucnost“ - Nadace Partnerství, „72 hodin“ - ČRD, „Uklidme Svět - Uklidme Česko“ - ČSOP, „Nežijem tu sami, příroda je tu s námi“ - EkoCentrum ARISTOTELES o.p.s. „Čistá příroda - čistá planeta“ - POHODÁŘI VSKH aj.).

Dřeviny, které jsme vysazovali v rámci projektu „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“ jsme dostali darem.

Průběžné práce, budování a údržba přírodní zahrady kontinuálně pokračuje dál.

Zahrada v souladu s přírodou, edukační a osvětový prostor, ekologické hospodaření, spolupráce s přírodou.

Komentář:

Čerpání dotace probíhalo průběžně po celý rok.

Z Dotačního programu města České Budějovice byly částečně hrazeny materiální a nemateriální výdaje související s realizací a podporou projektu k budování přírodní zahrady. Subdodávky a služby základní, doplňkové, řemeslné, odborné i neodborné, projektové, poradenství, pronájem techniky a zařízení, nákup materiálu (spotřebního, provozního a pomocného) a vybavení nové i použité tzv. z druhé ruky (nářadí, technika, pomůcky, sazenice, dřeviny, zemina apod.). Dohody o provedení práce, Smlouvy o dílo, Dohody o obstarání věci aj. Ostatní materiál a služby související s realizací a podporou projektu „PŘÍRODNÍ ZAHRADA“.

Další materiální i nemateriální náklady projektu byly zcela či poměrnou částí hrazeny ze soukromých zdrojů.

Cíle projektu byly naplněny.

Komentář k předloženým dokladům:

Veškeré náklady byly vynaloženy a využity v souladu s pravidly Dotačního programu statutárního města České Budějovice na podporu „ochrany životního prostředí“.

Veškeré kopie výše uvedených účetních dokladů včetně výpisu z účtu jsou součástí této závěrečné zprávy.

V některých případech a vzhledem k různým slevám a zárukám jsou účetní doklady (např. Makro, Bauhaus, Feron a.s., Baumax, Terno, Tesco, internetové shopy, zoo potřeb, včelařských potřeb, doplňků, steliva, krmiv a

další) vystaveny na statutární zástupce pana Michala Vaniše, Romanu Bočkovou, Rostislava Bočka, Bronislava Bočka a další dobrovolníky či zaměstnance, členy nebo příznivce společnosti, kteří byli pověřeni zajištěním materiálu a potřeb pro aktivity projektu a aktivit společnosti. Vzhledem k výše uvedenému jednala organizace s vědomím dobrého hospodáře.

Změny v rámci rozpočtu projektu z důvodu nepředvídatelných událostí, v souvislosti kontinuální činností společnosti neměly vliv na základní účel projektu a jeho očekávané výsledky. Rozpočtové položky projektu se proti původnímu schválenému rozpočtu změnili v rámci uznatelných nákladů DP a nepřesáhli nastavené procentní omezení přesunu mezi jednotlivými položkami. Změna neměla vliv na cíle projektu.

Cíle projektu byly naplněny.

Dům dětí a mládeže, České Budějovice, U Zimního stadionu 1

Jak vrátit hmyz do zahrady

Realizace projektu vzhledem k nárůstu cen proběhla trochu jinak než byla plánovaná. Z dotace jsme pořídili hmyzí hotel s informační tabulí do zahrady DDM – společně s firmou Lesní svět jsme vymysleli pouze jeden „stojan“, který obsahuje, jak tabuli, tak část s hmyzím hotelem, abychom byli schopni projekt splnit.

V rámci projektu proběhla přednáška pro děti, při které se děti seznámili s diverzitou hmyzu na zahradě DDM, tabulí a hmyzím hotelem. Dále pak proběhlo testování sezónního výukového programu s dětmi ze zájmových útvarů DDM.

Jak to žije na zahradě

Vzhledem k nárůstu cen byl z projektu do zahrady DDM pořízen pouze jeden interaktivní prvek – zvuková tabule od firmy Lesní svět. Dále jsme s dětmi rozmístili několik krmítek, na kterých byly celou zimu krmení ptáci vyskytující se v zahradě.

V rámci projektu proběhla přednáška pro děti, při které se děti seznámili s diverzitou ptáků na zahradě DDM a s informační tabulí. Pro děti a veřejnost byla připravena ukázka odchytů a kroužkování ptáků v areálu Mladohaklovského rybníka. Obě dvě akce byly ve spolupráci s lektorem z PŘF JU.

Vzhledem k nejisté podzimní (a i zimní) situaci s covidem se nám na výukový program nepřihlásila žádná MŠ ani ZŠ, ale bylo nám umožněno vyzkoušet si výukový program pro MŠ s jednou třídou ČMŠ u nich v zahradě.

Za včelkou Májou do Vily

Díky dotaci jsme pořídili vlastní včelstva na terasu DDM, ke kterým jsme potřebovali především úl, oddělky a základní ochranné pomůcky. Dále se nám podařilo umístit interaktivní výukovou tabuli do zahrady DDM. Na další včelařské pomůcky jsme již z dotace vzhledem ke zdražování nedosáhli. Pomůcky máme tedy zapůjčené.

Mateřská škola Dlouhá, Dlouhá 35, České Budějovice

projekt Mateřinková zahrada v novém kabátku

Současnou situaci, kterou lze již označit za nazvat ustálenou, lze využívat mimo jiné k zamyšlení, co dál. Tuto otázku jsme si kladli i v případě žádání o čerpání grantových prostředků. Již několik let jsme jeli v poměrně pohodlném a ustáleném módu (oslavy svátku Dne Země), který však z hlediska dlouhodobého přínosu až mezigeneračního, nezanedbal hlubší stopu. Právě nadčasovost a postupné pronikání do oblasti biologie, botaniky a ekologie byla základním stavebním kamenem při formování nového a především dlouhodobého záměru s názvem Mateřinková zahrada v novém kabátku. První fáze v plánu zahrnovala revitalizaci a celkové oživení zahrady. Došlo k návrhům na přebudování a pročištění venkovní enviro-třídy. V březnu 2022 bude instalován dlouhý dubový stůl se dvěma lavicemi (vhodné pro edukační procesy i relaxaci), na stěnu altánu pak dojde k instalaci průhledné tabule – důležitého nástroje pro učení. Fotodokumentace potvrzuje nutnost hlubších zásahů a to nejen z hlediska estetiky, ale samozřejmě i bezpečnosti. Veškeré vybrané prvky splňují nejpřísnější evropská pravidla. Další významnou položkou v naplňování rozpočtu bylo zbudování kaskádových záhonů. O letních prázdninách byly celkem dodány dva, v září jsme tedy s dětmi mohli zasít, zalévat a pak i sklízet ředkvičky. Pro naplnění činnostní formy výchovně-vzdělávacího procesu bylo dále nutné pořídit dostatečný počet dětského zahradnického náčiní – další významná položka rozpočtu. Toto vybavení je využíváno od jarních měsíců až do konce listopadu. Pro lepší manipulaci s náchylnějšími rostlinami jsme dále pořídili mobilní záhony. Ty začnou svoji

funkci naplňovat na jaře 2022. Položky, které jsme z finančních důvodů nuceni realizovat až v případě získání dalšího grantu jsou revitalizace jezírka a hmyzího domečku, dále rozšíření zákoutí se záhony. Naše pozornost je zaměřena na vzhled a celkovou působnost Mateřinkové zahrady. Výsledkem je projekt, ve kterém bychom rádi opravili a zkulturnovali jednotlivá výchovně- vzdělávací zákoutí a vybudovali nové.

V dalších fázích naší vize by mělo dojít ke zhotovení edukačních cedulí a tím ke vzniku jakési naučné stezky vedoucí po celém venkovním areálu školy. Výsledkem je pak celoroční vzdělávací projekt s environmentální tematikou. U každého popsaného místa je naším záměrem vybudovat tabuli, která zábavnou, a tedy pro děti uchopitelnou formou, zastupuje edukační i herní složku dané problematiky (třídění odpadu, kompost, hmyz, bylinky, zelenina, květiny, vodní život, naše endemity, druhy dřeva atp.).

Věříme, že se podaří tento záměr naplnit v co největším rozsahu. Jde nám především o trvalý charakter a přínos pro několik dalších generací. Myslím, že se nám podařilo spojit příjemné s užitečným. Vykouzlit oázu uprostřed betonového sídliště. To je naším velkým přáním.

Mateřská škola, J. Opletala 22, České Budějovice

Projekt se podařilo zrealizovat téměř dle plánu:

- na jaře byla zakoupena zem do vyvýšených záhonů (zem + doprava) + zahradnický substrát
- zakoupeny byly semena zeleniny, sazenice zeleniny, květin a bylinek do vyvýšených záhonů a na podzim zakoupeny jarní cibuloviny k podzimní výsadbě
- v době uzavření školy učitelky vyhloubily hmatové chodníčky, byly zhotoveny palisády kolem chodníků a chodníčky byly doplněny různým materiálem (zakoupen kačírek a mulčovací kůra, děti doplnily listí, kaštiny, písek, šišky...)
- byla zakoupena velká nádoba (200 l) na sběr dešťové vody
- na podzim byly vysazeny keře a ovocné stromy do plánované "jedlé části " a "divokého koutku" zahrady
- bylo zakoupeno zahradnické nářadí pro dospělé i pro děti, hmyzí hotely, krmítka a budky pro ptáky
- byly zakoupeny palisády na ohraničení divokého koutku zahrady a ohraničení vysazených stromů a keřů – jejich zabudování plánujeme realizovat společně s rodiči dětí v jarních měsících (zatím jsou uskladněné v zahradním domku).

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, z.s

„O přírodě s Callou“

V rámci projektu bylo realizováno pět přírodovědných vycházek s tematikou různých přírodovědných oborů (botanika, ornitologie, entomologie, mykologie), jedna z vycházek byla také kombinovaná z historií. Do jejich realizace zasáhla pandemie a s ní související opatření, která neumožnila na jaře pořádání přírodovědných vycházek naživo.

I přesto nebyl letos počet vycházek redukován a všechny se uskutečnily naživo, byť někdy v pozdějším termínu. Každá vycházka byla zaměřena na konkrétní skupiny organismů nebo na zajímavá místa v Českých Budějovicích či jejich okolí. Pro vycházky jsme získali zkušené lektory, z nichž s většinou spolupracujeme dlouhodobě, a jednoho nadějněho nováčka. Všichni jsou nejen odborníky ve svých oborech, ale i jejich zapálenými popularizátory. Celkem se přírodovědných vycházek zúčastnilo 154 zájemců o přírodu, což je v průměru 31 účastníků na jednu vycházku.

Během projektu proběhly tyto přírodovědné vycházky:

„Kroužkování u Velkého Vávrovského rybníka“ – 30. 5. 2021, lektori Petr Veselý (ornitologie, PŘF JU) & Jiří Řehounek (entomologie, Calla), 42 účastníků

„Za brouky do Bavorovické aleje“ – 11. 6. 2021, lektori Lukáš Drag (entomologie, BC AV ČR) & Jiří Řehounek (entomologie, Calla), 34 účastníků

„Za dřevokaznými houbami do Branišovského lesa“ – 7. 11. 2021, lektor Aleš Jirsa (mykologie, PŘF JU), 25 účastníků

„Na krmítko ke Švábovu Hrádku“ – 27. 11. 2021, lektor Petr Veselý (ornitologie, PŘF JU), 15 účastníků

„Za stromy a židovskou historií Českých Budějovic“ – 17. 12. 2021, lektori Václav Kabíček (historie) & Petr Koutecký (botanika, PŘF JU), 38 účastníků

V rámci projektu proběhlo pět besedy z cyklu Zelené úterky. Celkem se besed během projektu zúčastnilo 122 účastníků, tedy průměrně 24 účastníků na jednu besedu. Jarní besedy proběhly z důvodu protiepidemických opatření online v prostředí ZOOM, na podzim zase různá opatření poznamenala cyklus o něco nižší návštěvností. Všechny online besedy jsou zájemcům k dispozici na YouTube kanále Cally, kde získávají další publikum). Další zájemci pak sledovali online besedy přímo přes Facebook.

Podrobný přehled besed z cyklu Zelené úterky:

„Povídání o půdě v souvislostech“ (online) – 20. 4. 2021, lektor Miloslav Devetter, půdní biolog (BC AV ČR), 66 účastníků (+ 162 zhlédnutí na YouTube)

<https://www.youtube.com/watch?v=lc64Z0cQd0A>

„Tropické ledovce“ (online) – 25. 5. 2021, lektorka Marie Šabacká, polární ekoložka (PřF JU), 18 účastníků (+ 36 zhlédnutí na YouTube)

https://www.youtube.com/watch?v=WNpx8_3U5I8

„O čmelácích a lidech“ (online) – 21. 9. 2021, lektor Ondřej Hercog (Čmeláci PLUS), 15 účastníků (+ 78 zhlédnutí na YouTube)

<https://www.youtube.com/watch?v=TFboiBckWOU>

„Každý pták se počítá!“ – 19. 10. 2021, lektorka Alena Klvaňová, ornitoložka (Česká společnost ornitologická), 10 účastníků

„Aktivní naděje“ – 16. 11. 2021, lektorka Hana Bernardová, překladatelka a tlumočnice (Nadace pro půdu), 13 účastníků

K tématice přírodě blízké péče o městské trávníky jsme v roce 2020 zřídili Facebookový profil „Rozkvetlé trávníky v ČB“, který slouží k informování o ochraně městské biodiverzity v Českých Budějovicích a po druhém roce nasbíral zatím 857 sledujících. Za rok 2021 se na něm objevilo 38 postů. Odkaz na profil –

<https://www.facebook.com/chcememotyly>

O projektu jsme informovali v pozvánkách a ve čtyřech tiskových zprávách odkazy vizte níže), u některých Zelených úterků i roznosem pozvánek. Zájemci se o akcích dozvídali také z Facebooku či webu, včetně speciální stránky přírodovědných vycházek. O projekt se zajímala tištěná i elektronická média.

Přehled tiskových zpráv:

2. 6. 2021 – Českobudějovické trávníky opět rozkvetou

(http://calla.cz/index.php?path=hl_stranka/tiskovky/2021&php=tz210602.php)

10. 6. 2021 – Třináctá sezóna přírodovědných vycházek s Callou

(http://calla.cz/index.php?path=hl_stranka/tiskovky/2021&php=tz210610.php)

7. 7. 2021 – Na českobudějovických trávnících našli biologové další ohrožené druhy rostlin

(http://calla.cz/index.php?path=hl_stranka/tiskovky/2021&php=tz210707.php)

1. 11. 2021 – Květnaté pásy a extenzivně sečené trávníky pomáhají motýlům

(http://calla.cz/index.php?path=hl_stranka/tiskovky/2021&php=tz211031.php)

V položce Nájemné prostor, licence ZOOM nebyly využity dané finanční prostředky ve výši 1 785,66 Kč z důvodu pořádání besed ZÚ onli-ne. Licence ZOOM (2x) vyšly levněji, než pronájem prostor. V položce Pomůcky do terénu (např. sítky) bylo nadočerpáno 140 Kč, materiál byl nakoupen z dalších projektů. Ostatní položky byly čerpány v souladu s rozpočtem uvedeným v žádosti.

Náklady hrazené z poskytnuté dotace jsou členěny na zakázce MG 2021 ZÚ, náklady, které kofinancují projekt jsou vedeny na činnosti pod označením MG 2021 ZÚ. Přílohou jsou přiloženy výjezdy účetního deníku – náklady hrazené z dotace, náklady kofinancované.

„Květnaté pásy a kvetoucí trávníky 2021“

Projekt byl zaměřen na péči a monitoring tzv. květnatých pásů a extenzivně či mozaikově sečených trávníků v Českých Budějovicích.

Během projektu byla realizována odborná péče o květnaté pásy, a to ve dvou termínech (červenec/srpen, říjen). Termíny a rozsah byly zvoleny po konzultaci s botaniky a entomology. Péče zahrnovala výběrovou seč květnatých pásů, jejímž cílem je podpořit v pásích kvetení dvouděložných bylin a jejich následné vysemenění. Součástí péče bylo také důsledné odvezení posečené rostlinné biomasy.

V rámci projektu byl také proveden monitoring květnatých pásů a extenzivně sečených trávníků, které v poslední době vznikly v Českých Budějovicích. Na květnatých pásích šlo o monitoring zaměřený na denní motýly (entomoložka Jana Lipárová), blanokřídlý hmyz a další vybrané skupiny hmyzu (entomolog Jiří Řehounek). Monitoring zahrnoval čtyři návštěvy ve vegetační sezóně, fotodokumentaci, určení nasbíraného materiálu a fotografií a zpracování výsledků formou dvou závěrečných zpráv.

Na extenzivně či mozaikově sečených trávnících proběhl vegetační průzkum (botanička Eva Koutecká a spol.) a entomologický průzkum zaměřený na motýly, blanokřídlý hmyz a býložravé brouky (Jiří Řehounek). Monitoring

zahrnoval dvě návštěvy ve vegetační sezóně, fotodokumentaci, určení nasbíraného materiálu a fotografií a zpracování výsledků formou dvou závěrečných zpráv.

Výstupem všech aktivit v rámci monitoringu byly tedy závěrečné zprávy jeho autorů, které byly využity pro další plánování těchto aktivit do budoucna i osvětu odborné i laické veřejnosti. O projektu jsme informovali v tiskových zprávách, na Facebooku (včetně profilu Rozkvetlé trávníky v ČB) či webu. O projekt se zajímala tištěná i elektronická média, řešitel projekt měl také živý rozhovor v Českém rozhlasu. Závěrečné zprávy o monitoringu jsou veřejně přístupné na internetu.

Pro projekt jsme využili externí determinace (určování) některých skupin hmyzu (zejména žahadlových blanokřídlých – entomolog Michal Perlík, nosatců – entomolog Dušan Čudan, dvoukřídlých – entomolog Jan Máca).

Všechny aktivity projektu proběhly podle plánu a jsou doloženy zprávami, které jsou veřejně dostupné všem zájemcům.

Finanční prostředky, které byly přiděleny na projekt, byly v plné výši a beze změn vynaloženy na aktivity.

Náklady hrazené z poskytnuté dotace jsou členěny na zakázce MG2021 Květ, náklady, které kofinancují projekt jsou vedeny na činnosti pod označením MG2021 Květ. Přílohou jsou přiloženy výjezdy účetního deníku – náklady hrazené z dotace, náklady kofinancované.

1. Beachklub České Budějovice, z.s.

Cíle projektu se podařilo zcela naplnit. V areálu bylo realizováno šest úlů, do kterých byla pořízena včelstva. Došlo k nákupu a výsadbě medonosných rostlin, stromů a keřů. Kompletní výsadba byla konzultována se zahradníkem. Oproti původnímu plánu bylo pořízeno větší množství rostlin pro ještě větší diverzifikaci a také pro zvýšení estetického dojmu z celé realizace. Péče o včely probíhá pod odborným vedením zkušeného včelaře. Hlavní část realizace probíhala na přelomu léta a podzimu. Projekt byl návštěvníky areálu přijímán velmi pozitivně a napomáhá rozvíjet prostory areálu jako místa odpočinku. Strany rozpočtu došlo k nepatrným změnám v jednotlivých položkách z důvodu aktuálních cen jednotlivého zboží.

Za realizační tým hodnotíme projekt jako velmi úspěšný, v příští roce plánujeme stáčení vlastního medu, zapojení veřejnosti a další rozvoj včelařství.

České Budějovice V.A.Lanny z.s.

Každý edukační seminář se skládal z několika herních stanovišť, kde se návštěvníci mohli seznámit s danou problematikou a praktickou ukázkou. Dále zde návštěvníci měli možnost výroby vlastních výrobků pod vedením zkušených lektorů. Vše probíhalo zábavnou formou, aby to bylo pro děti atraktivní. Návštěvnost byla vysoká a veškeré předpokládané výstupy, byly tak splněny. Organizátor dodržoval platné hygienické předpisy C-19. Výstupy projektu jsou zpracovány do samostatného materiálu.

Spolek obyvatel Kaliště – Třebotovice, z.s.

Projekt obnovy původních polních cest v majetku statutárního města ČB, v katastru Třebotovice - Kaliště byl naplněn podle cílů našeho Spolku a s výhradní pomocí místního sdružení hasičů. Finanční prostředky byly účelně vynaloženy dle projektu.

Byla dokončena obnova původní školní cesty skrze les (viz. Přiložené foto), posledních 20 metrů do louky ještě zbývá, protože do našich plánů negativně zasáhla pandemická situace a zdravotní stav hlavního bagristy. Úplné zprůchodnění staré školní cesty snad bude zrealizováno letos, pokud se magistrátu podaří prosadit částečnou výpověď pachtovní smlouvy přes louku. Z materiálů zakoupeného z této dotace se podařilo spravit některé nejhorší úseky dalších polních cest v katastru (např. cesta k Votavům do Ohrazení, i když zde bude potřeba mnohem, mnohem větší investice a opravy, což není v silách našeho Spolku).

Na ostatních polních cestách jsme opravili stromky poškozené okusem zvěří nebo bezohlednými čtyřkolkáři a zemědělskou technikou. Bohužel tato náhradní výsadba a další nová výsadba nemohla být z epidemiologických důvodů organizována hromadně, ale opět jen po rodinách. Předávání výsadbového a kotevního materiálu

probíhalo individuálně opět s výhradní pomocí a úsilím rodiny Štarků, Procházek a Račáků. Nově jsme začali vysazovat stromořadí podél cesty do Ohrazení ke křížku. Zde proběhla výsadba se souhlasem pachtýře Agra, další výsadba bude pokračovat až po vyjasnění majetkových poměrů. Díky zakoupené technice, ale také vlastní technice jsme udržovali meze kolem cest sekáním a mulčováním.

V tomto roce bohužel nemohl proběhnout plánovaný workshop na údržbu a stříhání stromků. Snad se podaří zorganizovat letos.

Obyvatelé naší osady nabízí městu svoji práci, svůj volný čas a nadšení pro věc. Navíc v dnešní době, kdy nelze organizovaně sportovat a sdružovat se, je výsadba stromků a jejich údržba aktivita, při které jsou lidé venku a aktivní, dělají činnost, která má smysl a naplňuje je dobrou náladou a je velice přínosná pro obě strany. Opět bych chtěla vyzdvihnout práci Místních dobrovolných hasičů, bez jejichž pomoci bychom toto vůbec nemohli realizovat. Naši hasiči jsou ochotni se svou vlastní mechanizací pomoci se zpevněním a opravou cest, jen za cenu nafty a materiálu pro zpevnění. Dále po každé vichřici se podílejí na odklizení větví a popadaných stromů.

RADAMBUK – Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s.

V pátek 15. 10. 2021 se zapojil RADAMBUK - Rada dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s. akcí Uklidíme Branišovský les do celorepublikového dobrovolnického projektu ČRDM s názvem 72 hodin. 72 hodin jsou tři dny plné dobrovolnických aktivit, které se v ČR konaly v letošním roce v termínu od 14. do 17. října. Kdykoli během těchto 72 hodin se dobrovolníci po celém Česku pustili do aktivit, které pomohli druhým, přírodě či okolí.

Akce Uklidíme Branišovský les se konala v lese za sídlištěm Máj v českých Budějovicích od 15,30 do 18 hodin za podpory ČRDM. Statutárního města České Budějovice a Jihočeského kraje.

Celkem 111 dobrovolníků vybavených pytlí a rukavicemi vyčistilo prostory končené zastávky autobusů na sídlišti Máj a Branišovský les. Zúčastnili se nejen organizace dětí a mládeže, ale také obyvatelé Českých Budějovic, kterým není okolí jejich bydliště lhostejné. Odvoz odpadu a pytlů s odpady zajistilo Statutární město České Budějovice. Účastníky akce odměnil Radambuk drobnými dárčičky. Pro děti byla připraven výchovný program zaměřený na třídění odpadu, kdy na 3 stanovištích plnily úkoly na toto téma. Po 18. hodině se dobrovolníci rozešli domů s dobrým pocitem, že pomohli přírodě, podpořili myšlenku dobrovolnictví a ukázali, že jim není cizí nezištná pomoc svému okolí. RADAMBUK děkuje všem účastníkům i partnerům akce za to, že pomáhali, protože chtěli!

Senioři České republiky, z.s ,Městská organizace České Budějovice

Vzhledem k epidemiologické situaci v roce 2021 byla realizována pouze část akcí , které byly připravovány k problematice ochrany životního prostředí a informacím jak se ekologicky chovat , ale náklady byly paradoxně větší. Nasmlouvali jsme např. přednášky a ze dne na den byly zavřeny kluby , takže jsme obvolávali přednášející a naše členy o zrušení akcí. Podobné potíže byly i s výlety. Byla dohodnuta návštěva rybářské školy ve Vodňanech, ale den před termínem zájezdu byla ve škole zjištěna nákaza covidem , takže nebylo možné návštěvu absolvovat. Byly zajištěny přednášky, ale mohly se uskutečnit pouze 4 , ostatní plánované se nekonaly opět kvůli covid nákaze a zavření klubů.

Všechny plánované výlety a přednášky jsou zveřejňovány ve Zpravodaji , který vychází 1x měsíčně. Pro seniory je to nejlepší zdroj informací , protože používání emailů a ww.stránek není příliš oblíbené. Ale pro nás to znamenalo při častém zrušení akcí obvolat všechny přihlášené. I když bylo realizováno málo akcí , museli jsme platit náklady na provoz ,např. nájemné , energie , telefony,internet.

Byl uskutečněn zájezd do včelařského muzea , kde byli účastníci seznámeni s významem včel pro přírodu i lidi a dále s ekologickými výrobky z medu , propolisu a včelího vosku. Další zájezd na JETE Temelín se konal 16.11.

Krajská síť environmentálních center Krasec, z.s.

V rámci projektu „Poznávejme s Krascem přírodu v našem městě“ proběhla pro občany města České Budějovice 1 přírodovědná vycházka s odbornými průvodci „Výprava na Vrbenské rybníky“, 1 beseda „Úloha elit ve veřejném

diskursu“, 2 zážitkové akce pro rodiny s dětmi do přírodní zahrady ekocentra Cassiopeia a 1 fotobeseda „Krása mikrosvět“. Akce zajišťovaly členské organizace Krajské sítě environmentálních center Krasce, z.s.

Přehled uspořádaných akcí v rámci projektu:

Přírodovědná vycházka s odbornými průvodci „Výprava na Vrbenské rybníky“.

Datum konání: 24. 10. 2021

Akce se zaměřila na PR Vrbenské rybníky, unikátní zvláště chráněné území v těsné blízkosti Českých Budějovic. Součástí akce byla ukázka odchytu a kroužkování ptáků s povídáním o jejich životě a také ukázka odchytu a určování vodních živočichů, zejména vodního hmyzu. Jedním z probíraných témat bylo také rybníční hospodaření a jeho vliv na přírodu. Lektori během přírodovědné vycházky využívali tabule naučné stezky. Na stanovištích bylo zapotřebí účastníky rozdělit na dvě poloviny, aby bylo možné uskutečnit výklad. Nejvíce účastníky zaujalo kroužkování ptáků.

Počet účastníků 84.

Beseda Úloha elit ve veřejném diskurzu

Datum konání: 14. 10. 2021 v kulturním centru prostoru Rabenštejnské věže v Českých Budějovicích.

Beseda se uskutečnila v historickém prostoru Rabenštejnské věže v Českých Budějovicích, ve čtvrtek 14. října 2021 od 17.30 hod. Přednášel PhDr. Ivan Rynda z katedry sociální a kulturní ekologie, fakulty humanitních studií Karlovy univerzity. Posluchače beseda zaujala a také se ptali na věci související s tématem besedy. Diskutovalo se i tom, jak mohou celebrity ovlivňovat vztah lidí k přírodě a její ochraně a k zvířatům.

Počet účastníků: 24

Akce „DEN STROMŮ“ v přírodní zahradě ekocentra Cassiopeia

Datum konání: 19. 10. 2021

V úterý 19. 10. 2020 uspořádalo ekocentrum Cassiopeia při Základním článku Hnutí Brontosaurus Forest zážitkově vzdělávací akci „Den stromů“, určenou zejména rodinám s dětmi. Na sedmi stanovištích v přírodní zahradě byly připravené hry, bádání a tvoření o stromech a podzimu. Zájemci měli možnost absolvovat komentované prohlídky zahrady. Kromě připravených aktivit byly k dispozici i různé hračky pro volnou zábavu. Na přípravě a realizaci akce se podílelo celkem 6 pracovníků a dobrovolníků ekocentra. Účastníci přicházeli průběžně mezi 15. a 18. hodinou a zdrželi se dle vlastního zájmu.

Počet účastníků: 42 dětí v doprovodu dospělých osob

Akce „ZAMYKÁNÍ PŘÍRODNÍ ZAHRADY“ ekocentra Cassiopeia

Datum konání: 16. 11. 2021

V úterý 16. 11. 2021 uspořádalo ekocentrum Cassiopeia při Základním článku Hnutí Brontosaurus Forest zážitkově vzdělávací akci „Zamykání přírodní zahrady“, určenou zejména rodinám s dětmi. Na šesti stanovištích v přírodní zahradě byly připravené hry, bádání a tvoření, tematicky zaměřené na přezimování živočichů. Při hledání fotek různých druhů hmyzu účastníci objevovali hmyzí domky a další zimní úkryty pro hmyz v zahradě. Na „ptačím“ stanovišti zjistili, proč na záhonech zůstávají přes zimu uschlé stonky rostlin se semeny. U kompostu děti měřily teplotu uvnitř a vně a hrály si na zavrtávání žížal do hlubších vrstev půdy. Další aktivity byly inspirovány přezimováním ježků a jiných drobných savců, a představily účastníkům význam ponechávání hromádek kletí i neshrabaného listí pod stromy. U zahradních stolů probíhalo modelování zvířátek z keramické hlíny pod vedením profesionálního keramika. Účastníci přicházeli průběžně mezi 15. a 17. hodinou a zdrželi se dle vlastního zájmu.

Počet účastníků: 21 dětí v doprovodu dospělých osob

Fotobeseda „Krása mikrosvět“

Datum konání: 30. 11. 2021 v Klubu Horká vana, České Budějovice

Akce byla zaměřena převážně na prezentaci fotografií z elektronového mikroskopu a jejich využití nejen v biologii, ale i ve výtvarném umění. Lektor seznámil účastníky také se základními možnostmi fotografování mikrosvět a metodami elektronové mikroskopie. Prezentaci provázel zasvěcený komentář jednoho z průkopníků fotografování elektronovým mikroskopem v ČR. Během akce byla striktně dodržována aktuálně platná protiepidemická opatření.

Počet účastníků: 8 (nižší počet účastníků byl zapříčiněn aktuálně platným opatřením, takže se nemohli zúčastnit všichni zájemci – např. aktuální nákaza covidem, nutnost předložit platný certifikát apod.)

Základní článek Hnutí Brontosaurus Forest

Cílem projektu bylo zachovat a dále rozvíjet ekologické, vzdělávací i rekreační funkce přírodní zahrady. Přírodní zahrada se nachází na sídlišti Vltava, v areálu mateřské školy Jizerská. Koncepce péče o zahradu vychází právě z

jejího umístění v sídlištním vnitrobloku. Reaguje na něj cíleným utvářením podmínek pro vysokou biologickou rozmanitost volně žijících živočichů, vzdělávací a rekreační aktivity místních obyvatel (zejména rodin s dětmi).

V rámci projektu jsme zakoupili a umístili inovativní prvky na podporu volně žijících živočichů:

- ptačí budky a hmyzí hotýlky se speciálními úchyty pro umístění na zábradlí
- hmyzí hotýlky se speciálními úchyty pro umístění na okenních parapetech
- budku pro netopýry
- ptačí budky z tvrdého proutí (brushwood) pro umístění na stromy a do výklenků staveb
- záchranné plováky na sudy (usnadňují pití ptáků a hmyzu a chrání je před utopením v sudech)
- UV samolepky na okna pro ochranu ptáků před nárazy do skel (téměř nesnižují prostup světla, jsou však dobře viditelné pro ptáky)

Nově pořízené prvky jsme prezentovali veřejnosti během akce „Zamykání přírodní zahrady“ (16.11.2021), kde se staly součástí úkolů připravených pro děti s rodiči, a prostřednictvím stálé informační tabulky s uvedením podpory Statutárního města České Budějovice.

Další součástí projektu bylo celoroční provozování komunitní zahrady pro veřejnost. Komunitní zahrada byla vybudována v roce 2020. Tvoří ji vyvýšené záhony sestavené z dřevěných palet, které využívají lidé z ČB, zejména z přílehlého sídliště Vltava, k vlastnímu pěstování zeleniny a bylin. V roce 2021 jsme přidali desátý vyvýšený záhon. Všem uživatelům jsme zajistili kompostovou zeminu k doplnění, průběžnou dostupnost drobného nářadí a dešťové vody zachytávané v sudech, a odborné poradenství k pěstování rostlin (konzultace na základě dohody o provedení práce). V souladu s provozním řádem a zásadami přírodních zahrad je podmínkou užívání záhonů environmentálně šetrné pěstování bez použití chemických prostředků pro ochranu rostlin, umělých hnojiv a rašeliny.

V sousedství záhonů komunitní zahrady jsme nechali vybudovat posezení s dřevěným stolem a lavicemi. Stůl vyplňuje vnitřek čtvercového prostoru ohraničeného betonem, na kterém jsou přidělané lavice. Přidáním tohoto prvku došlo výraznému vylepšení estetické i užité hodnoty místa. Posezení lze využít nejen pro relaxační aktivity uživatelů komunitní zahrady a ostatních návštěvníků přírodní zahrady ekocentra, ale též jako venkovní učebnu při výukových programech pro školní třídy. Posezení s dřevěným stolem a lavicemi vzniklo jako alternativa k plánované opravě střechy hlavní zahradní stavby – altánu, z důvodu prudkého nárůstu cen dřeva. Opravu střechy altánu plánujeme na rok 2022.

V rámci projektu probíhala celoroční údržba a rozvoj ostatních částí přírodní zahrady – biotopů, záhonů, systému pro zachytávání vody, kompostování bioodpadu, informačního systému pro návštěvníky, prvků na podporu biologické rozmanitosti (např. ptačí budky, hmyzí domečky aj.), herních a relaxačních prvků, včetně dokumentace. Část prací byla řešena dodavatelsky, část formou dobrovolnické činnosti členů organizace.

V předjaří proběhla odborná prořezávka dřevin. Ořezané větve byly využity v zahradě k budování úkrytů pro živočichy, jako opory pro vysoké byliny, ohruby k záhonům nebo materiál do spodní části vyvýšených záhonů v komunitní zahradě. Během vegetační sezony jsme mj. doplnili do smíšených záhonů některé druhy trvalek prospěšné pro hmyz a vyměnili poškozené sudy na dešťovou vodu za nové (tyto úpravy však nevyžadovaly finanční prostředky, rostliny i sudy jsme získali darem). Doplnili jsme též výsadby jarních cibulovin. Plastové kompostéry jsme nahradili vícekomorovým kompostovacím prostorem, vytvořeným jako re-use dřevěných dílů starého plotu. Do dětského pískoviště u altánu jsme přidali certifikovaný písek pro dětská hřiště. Fotografie zahrady umísťujeme na webovém úložišti <https://www.zonerama.com/prirodnizahradacb/516878>.

Během teplého období roku proběhl entomologický průzkum přírodní zahrady, jehož cílem bylo získat více informací o tom, jak na náš přístup k tvorbě a údržbě zahrady reagují opylovači a další skupiny hmyzu. Průzkum byl zaměřen hlavně na blanokřídlý hmyz, denní motýly a býložravé brouky. Entomolog RNDr. Jiří Řehounek z Cally – sdružení pro záchranu prostředí navštívil zahradu ve 4 termínech od června do září, s určováním odchycených druhů mu pomáhalo několik dalších specialistů. Výsledky entomologického průzkumu přikládáme k závěrečné zprávě. Průzkum potvrdil vysokou atraktivitu zahrady pro hmyz. Bylo zde zjištěno 37 druhů žahadlových blanokřídlých (včely, vosy, čmeláci), což zpracovatel průzkumu komentuje jako „úctyhodné“. Podobně zajímavé je i nalezení 14 druhů denních motýlů a 19 druhů býložravých brouků z čeledi nosatcovitých. Vysokou biologickou rozmanitost hmyzu vztahuje zpracovatel průzkumu jednoznačně ke způsobu tvorby a údržby zahrady (rozmanitost rostlinstva, kvetoucí druhy po většinu roku, přítomnost mrtvého dřeva, hmyzích hotýlků, neposečených travnatých plošek, a dalších úkrytů). V závěrečné zprávě doporučuje zpracovatel konkrétní opatření, kterými lze podmínky pro hmyz v zahradě dále zlepšovat. Tyto tipy jsou pro nás inspirací do roku 2022.

Včelařem na zkoušku

Atraktivní praktický kurz pro začínající včelaře letos pokračoval pouze jedním kroužkem pod vedením Ing. Václava Křišťůfka, CSc. Pro novou sezonu se podařilo získat nového lektora, zkušeného včelaře RNDr. Martina Bartušku, který už nyní zaučuje dva mladé včelaře.

Nákup ovocných stromů a včelařsky významných cibulovin

V letošním ročníku podpory rozmanitosti včelí pastvy jsme ve dvou vlnách nakoupili a rozdali zájemcům 100 sad cibulovin pro opylovače a asi 140 ovocných stromů. Rostliny budou vysázeny v širokém okolí a vhodně tak doplní naši snahu z dřívějších let. Jako obvykle zájem přesáhl plánované kapacity.

Údržba Včelařského chovatelského centra

Ve včelařském centru probíhá každoročně řada tematických akcí pro včelařskou i nevčelařskou veřejnost. Naše organizace se proto snaží udržovat vysoký standard a atraktivitu prostředí pro všechny návštěvníky. Nákup materiálu přináší řadu vylepšení a nezbytných oprav edukačních a chovatelských prostor v centru na Plavské ulici. Všechny akce přináší řadu mediálních výstupů ať už formou novinových či internetových článků nebo rozhovorů a reportáží v rádiu.

Salesiánské středisko mládeže – dům dětí a mládeže České Budějovice

V rámci projektu Poznej život včely jsme zrealizovali všechny plánované části projektu.

Koupí fotopastí jsme pokryli zajištění bezpečnosti a ochrany úlů proti krádeži. Navíc jsme tímto nákupem získali cenné informace o klimatických podmínkách na místě, neboť součástí zařízení je čidlo na měření teploty s možností zasílání denních reportů na e-mail, což je nedocenitelné pro samotnou práci včelaře.

Zrealizovali jsme také plánovanou výsadbu medonosných keřů. Nakoupili jsme sazenice keřů a stromů (využili jsme také nabídky Včelařského svazu k odběru jabloně a hrušně) a na jaře jsme je vysadili v blízkosti včelích úlů. Pro samotnou včelařskou práci jsme nakoupili krmítka, a tak usnadnili práci nejen včelaři (místo příprav cukerného roztoku do sáčků jsou nyní využívána krmítka), ale i zkvalitnili krmení včel. Pořídili jsme také další plánované nákladové položky týkající se zpracování medu či vosku (bedny na převoz sklenic medu či rámků úlů, vařák na vosk) a údržby úlů (materiál na renovaci a údržbu úlů – barvy, plechy, podložky).

Další podstatnou částí projektu bylo rozšíření naší environmentální výchovy dětí směrem k poznání života včel.

V první řadě jsme opět k přímé práci využili prostor budovy tzv. „Majáku“ (dřívější veřejné WC v blízkosti mateřské školky K. Štěcha), ve kterém jsme vytvořili centrum pro environmentální výchovu. Prostor jsme nově vymalovali a zařídili jako učebnu pro menší skupinku dětí (pracovní stoly, židle... – nehrazeno z projektu). Z projektových financí jsme pořídili nástěnné police ve tvaru plástve a část edukačních materiálů: knihy a odborné publikace pro děti, nástěnné plakáty, makety všech vývojových stádií včely medonosné, preparát včely medonosné, pozorovací rámek a výtvarné sady na výrobu svíček.

Cílovou skupinou našeho environmentálního programu jsou děti předškolního a školního věku, které navštěvují programy našeho střediska. Pro každou skupinku těchto dětí byl připraven program na míru, přizpůsobený věku a znalostem dětí. Nejmladší skupinka z Klubíku Mája shlédla část videa z pohádky včelka Mája a po krátkém povídání se všichni zapojili do výroby včelky z modelovací hmoty. Skupinky dětí z prvního stupně ZŠ měly možnost shlédnout krátký edukační film Nezkreslená věda (<https://www.otevrenaveda.cz/cs/pro-verejnost/nezkreslena-veda/>), kterým je moderátorsky provázel herec Pavel Liška. Zde se dozvěděli základní informace sociálním chování hmyzu a o takzvaném včelím „superorganizmu“. V návaznosti na získané informace proběhl krátký kvíz a samotné interaktivní zapojení všech při zkoušení si včelařských klobouků a kombinéz. Na závěr programu děti vyráběly svíčky ze včelího vosku, konkrétně z mezistěn, které jsou základním včelařským materiálem. Všechny 4 návštěvy v našem novém environmentálním centru se podařilo i přes nelehkou „covidovou“ situaci uskutečnit.

Akci medobraní v Milíkovcích se bohužel i přes velkou snahu uskutečnit nepodařilo. Vzhledem ke klimatické situaci loňského roku (příliš deštivých dní, slunce v pozdějších měsících) se totiž nepodařilo v loňském včelařském roce vytvořit podmínky pro větší produkci medu. Medobraní se tedy vlastně nemohlo konat vůbec a tudíž jsme na něj bohužel nemohli pozvat rodiny s dětmi, jak bylo plánováno. Nicméně na tuto aktivitu jsme v projektu nežádali dalších finančních prostředků.

Dále se uskutečnila návštěva dětí z Oratoře přímo u včel v Milíkovcích u Kamenného Újezdu. Exkurze se zúčastnilo 9 dětí, které měly možnost si na místě prohlédnout vše, co souvisí se včelařením. Děti dovezly cukrovou vodu na krmení včel, včelař dětem v úlu ukázal včelí královnu a povídal si s nimi o všem, co se v úlu děje, jaké úkoly včelky mají a co obnáší práce včelaře.

Projekt celkově hodnotíme velmi kladně. Podpora tohoto projektu nám umožnila zkvalitnit environmentální výchovu dětí a udržet kontinuitu tohoto typu aktivit v naší organizaci.

Fotografie z realizace projektu a doklady o publicitě projektu vizte v samostatných přílohách (Příloha č. 3: Fotodokumentace realizace projektu a č. 4. Dokumentace publicity projektu).

Biologické centrum AV ČR, v.v.i

Edukační programy Mobilní laboratoře Biologického centra AV ČR, v.v.i.

Projekt se podařilo úspěšně zrealizovat. Zájem o naše programy neustále roste a přibývá zájemců o spolupráci. Zpětná vazba od účastníků byla vždy pozitivní a celkově byly edukační programy velice kladně hodnoceny. V katastrálním území města České Budějovice bylo v roce 2021 podpořeno z dotace celkem sedm programů. Veřejnost se účastnila programů na náměstí Přemysla Otakara II a na Výstavišti v Českých Budějovicích. Školy a letní tábory byly pozvány do areálu Biologického centra. Edukační programy připravovali a prezentovali vědečtí a techničtí pracovníci Biologického centra AV ČR, v.v.i. a studenti JU.

Struktura programů byla koncipována formou odborného výkladu u interaktivních stanovišť. Nedílnou součástí byly edukativní a tvořivé aktivity. Expozice umožnily návštěvníkům zapojit všechny smysly a lépe tak pochopit odborná témata. Veřejnost měla možnost diskutovat s vědeckými pracovníky a zábavnou formou si vyzkoušet laboratorní techniky, jako je například práce se stereomikroskopem s kreslícím ramenem či očkování bakterií na živné medium.

Počet účastníků na akcích pro školy se pohyboval v rozmezí od 20 do 40 dětí a studentů včetně doprovodu. Ke zkvalitnění programu přispěla dotace od Statutárního města České Budějovice také u čtyř velkých akcí pro veřejnost – Makerday (1 tisíc lidí), Země živitelka (123 tisíc lidí), Noc vědců (přibližně 1 tisíc lidí) a Vzdělání a řemeslo (11 tisíc lidí). Programy byly propagovány na sociálních sítích Facebook, Twitter a Instagram.

Za výše zmíněné období bylo vystředáno pět témat programů:

„Fenomenální včely“, „Bez půdy to nepůjde“, workshop „Není čočka jako čočka“, „Mikroskopický svět rostlin“, expozice „Buňka“.

Z aktivit přesahující rámec programů Mobilní laboratoře byly uskutečněny tyto:

V rámci programu „Bez půdy to nepůjde“ byli účastníci mimo jiné seznámeni s významem organické hmoty v půdě a byli motivováni k založení vlastního kompostu. Další aktivitou tohoto programu bylo namíchání půdního substrátu včetně extraktu z kompostu a sázení semen do květináčů, které si pak mohli účastníci odnést k pozorování růstu rostlin. Edukační pomůcka „Půdní a entomologický kufřík“ měl za cíl motivovat žáky a učitele ke studijním aktivitám nad rámec programů Mobilní laboratoře. Patnáct kusů kufříků bylo vybaveno pomůckami pro zajímavé aktivity na dané téma. Na výstavě Vzdělání a řemeslo byly kufříky předány třídám, které se zúčastnili edukačního kvízu. V rámci Noci vědců se s velkým úspěchem setkala aktivita „Jedlá buňka“. Pomocí různých druhů bonbonů připomínajících buněčné organely, agaru a Petriho misek a za asistence vědeckých pracovníků BC tvořili návštěvníci živočišnou a rostlinou buňku. Zábavnou formou tak zjistili, z čeho se buňky skládají a jaké funkce mají jednotlivé organely. Během workshopu „Není čočka jako čočka“ vyráběly děti vlastní lupu. Při programu „Fenomenální včely“ vyráběli návštěvníci „Zero Waste“ ubrousky ze včelího vosku a bavlněné látky.

Finanční prostředky byly čerpány dle rozpisu rozpočtu v příloze č. 6 žádosti o dotaci a dle dotačních pravidel poskytovatele. Změna byla provedena u položky „Nákup materiálu - externí disk“. Místo disku byl zakoupen laminátor. Tato změna byla předem odsouhlasena administrátorem projektu, panem Ing. Radimem Janouchem. Velice děkujeme Statutárnímu městu České Budějovice za poskytnutí dotace, jež v roce 2021 přispěla ke zkvalitnění edukačních programů Biologického centra AV ČR, v.v.i.

Zabijáci v zahradnickových službách – biologická ochrana a přirození nepřátelé ve městě

Letní škola biologické ochrany rostlin pořádaná s podporou Magistrátu města České Budějovice, předčila naše očekávání jak co do počtu účastníků, tak atmosféry a průběhu. Kurz „Zabijáci v zahradnickových službách“ proběhl ve čtyřech dvoudenních turnusech, a to v následujících termínech: kurz 1 — 28.7. 16-19 hod a 4.8. 16-19 hod, kurz 2 — 30.7. 15-18 hod a 6.8. 15-18 hod, kurz 3 - 31.7. 9-12 hod a 7.8. 9-12 hod, kurz 4 - 31.7. 14-17 hod a 7.8. 14-17 hod. Přihlásilo se celkem 56 účastníků a samotného kurzu se pak zúčastnilo 48 účastníků (viz příloha č. I). V původní propozici akce jsme počítali s kurzem ve třídní formě ve dvou až třech turnusech pro deset osob.

Nicméně i s ohledem na mimořádný zájem byl kurz upraven do dvoudenní podoby 0 4 turnusech, která nám umožnila zpřístupnit akci většímu počtu zájemců. V původní verzi jsme počítali s 20-30 osobami, v konečně realizované verzi se pak mohl kurzu zúčastnit až dvojnásobný počet účastníků (56 registrováno, 48 se zúčastnilo). Průběh kurzu odpovídal přiložené brožůře (příloha č. 4) a propozici akce. První část prvního dne kurzu proběhla formou cca hodinové přednášky, kde se účastníci seznámili se základy biologické ochrany a možnostmi, jaké v této oblasti v ČR máme k dispozici. Další část kurzu už se odehrávala v laboratořích a venkovních prostorách Biologického centra. Účastníci kurzu se rozdělili na tři menší skupiny, přičemž každá se věnovala vždy jedné „části“ (hlístice, extrakty, parazitoidi a feromony) a postupně se všichni na jednotlivých částech vystřídali. Úvodní přednášku a část věnovanou parazitoidům, predátorům a feromonům vedl J. Nermuť, hlístice vedl V. Půža a rostlinné extrakty a následně entomopatogenní houby vedla J. Konopická. V průběhu kurzu měli účastníci dostatek prostoru pro dotazy a diskusi. Mnozí z účastníků si přinesli na kurz i vlastní materiál v podobě různě napadených rostlin. V takovém případě jsme samozřejmě původce onemocnění nebo poškození určili a zároveň navrhli možné opatření k nápravě.

Druhý den kurzu, který následoval týden po prvním dnu byl věnován především praktickým demonstracím. Účastníci dokončili výrobu rostlinných extraktů, vyhodnotili si výsledky pokusných aplikací rostlinných extraktů na modelové škůdce, zkontrolovali stav a účinnosti feromonových návnad. Dále byla dokončena demonstrace živých predátorů a parazitoidů. Zároveň byla dokončena izolace hlístic z půdního prostředí. Každý účastník si pro vlastní účely odnesl násadu entomopatogenních hlístic a několik rostlinných extraktů vlastní výroby (pelyněk, řimbaba, vratič, rozmarýn a česnek). V druhém dni kurzu měli také účastníci možnost se seznámit s dostupnou odbornou literaturou a větší část kurzu pak byla opět věnována diskusi nad škůdci a chorobami rostlin, které si účastníci donesli k identifikaci.

Po skončení kurzu, v reakci na pozitivní odezvu, jsme se ještě rozhodli realizovat úvodní část přednášky o biologické ochraně formou on-line přednášky (momentálně v postprodukcii), která bude sloužit v budoucnu i k propagaci dalšího ročníku kurzu ale také k propagaci biologického centra a jeho činností. Tato přednáška upravená do podoby populárně naučného článku byla též nabídnuta k publikaci časopisu Vesmír a v tuto chvíli je v recenzním řízení (manuscript: příloha č. 6).

O kurz projevila zájem celá řada osob a organizací. Bohužel zájemců o kurz bylo nakonec násobně více, než bylo možné z prostorových, časových a finančních důvodů uspokojit. Nicméně nás to motivovalo k tomu, hledat cestu, jak uspořádat kurzy i v příštích letech, neboť dalších zájemců by jistě bylo nemálo nejen v Českých Budějovicích ale i zbytku ČR (o kurz projevili zájem i lidé z Prahy, Hradce Králové a dalších míst). Jednou z organizací, která projevila zájem o uspořádání kurzu pro své členy je například Český zahrádkářský svaz, se kterým aktuálně vedeme dialog a možnosti přizpůsobit kurz jejich potřebám.